

Flora op drift:

Aubrietia, de kroniek van een nieuwe muurplant

Overall in de stad melden zich nieuwe soorten. Niet alleen in verstoorde milieus, ook op meer delicate plekken, zoals oude muren. De tijd lijkt daar verstild, maar dat is niet het geval. Er is sprake van een nieuwe generatie muurplanten. Prominent zijn de varens, die met hun lichte sporen komen aanwaaien. Deels vanuit escapes, maar er zijn ook soorten die vanuit bergregio's naar ons laagland afd(w)alen. Ook nieuwe bloemplanten laten zich niet onbetuigd. Sommige, zoals muurfijnstraal, zijn er al volledig geaard, andere in aantocht. Aubrietia is een plantje dat al langer aan de deur van de Nederlandse flora klopt. Nu lijkt ze definitief haar entree te maken.

Aubrietia residerend op de oude walmuren van kasteel Middachten. Foto: Jaap Rouwenhorst.

Aubrietia is amper 10 centimeter hoog, zodevormend en wintergroen. Het is thuis in de rotsige heuvels van het zuidoost-mediterrane gebied. In onze contreien is het een gewaardeerd sierplantje. Aubrietia bloeit in het voorjaar uitbundig violetpaars. De bloemkroon is viertallig, de vruchten (hauwen) langwerpig; typische kenmerken van een kruisbloemige, de familie waartoe ze behoort. Het plantje vormt een 'loper' van zacht groene bladeren, zoekt haar weg in de breedte. Ze is vernoemd naar de Franse plantenschilder Claude Aubriet (1668-1743). De Nederlandse naam Aubrietia, telt een extra kliniker bovenop de wetenschappelijke naam Aubrieta.

De Aubrietia heeft als 'wilde stadsplant' al enige staat van

dienst. Een eerste vertoning is er in Rotterdam (1904). Daarna wordt de soort regelmatig opgemerkt, steeds weifelend en kortdurend. Een eerste doorbraak beleeft Aubrietia in Wassenaar. Van 1926 tot in 1975 siert het voortdurend een vrijstaand muurtje nabij het oude dorp. Na een 'stille' periode, breekt er nu een nieuwe tijd aan, waarbij de soort een serieuze opgang maakt. Aubrietia presenteert zich in het bijzonder als 'kasteelplant'. Ze resideert op oude walmuren van de kastelen Rechteren, Middachten en Eerde. In historische steden gloort er evenzo toekomst, met een mooie recente vestiging in Doesburg.

Op oude bouwwerken kun je uitkijken naar deze soort, maar let op! Er ligt een dubbelganger op de loer. In Brugge groeit, op een muurtje in het historische centrum, al sinds 1966 de verwante **Kleine aubrietia** (*Aubrieta columnae*). Het verschil tussen beide zit hem in de details; op de hauwen van Aubrietia (*Aubrieta deltoidea*) staan gewone haren én sterharen, bij Kleine aubrietia uitsluitend sterharen. Gemiddeld gezien zijn de bloemen van Kleine aubrietia ook iets kleiner. Nederland is met Aubrietia een muurplant rijker, en wie weet misschien wel twee!

Tekst: Ton Denters

Meer urbaan plantennieuws: zie twitter [@urbane_natuur](#) en de website [stadsplanten.nl](#)

Aubrietia, bewoner van stenige plaatsen die in het vroege voorjaar uitbundig bloeit. Foto: Ruud van Middelkoop.